

د استر کتاب

د پاچا فرمان او د وشتي ملکې نافرمانی

١-٢) خشایار شاه، د فارس پاچا د خپل شاهي تخت نه د شوش د ښار د بالاحصار څخه په ټوله سیمه یعنی په یوسلو اووه ویشتو ولایتونو باندې د هند نه تر ایتوپیا پورې پاچاهي کوله. ٣) هغه د خپلې پاچاهۍ په درېم کال خپلو مامورینو او درباریانو ته مېلمستیا وکړه. په مېلمستیا کې د فارس او ماد د لښکرو قوماندانان، ریيسان او والیان حاضر وو. ٤) د پوره شپږو میاشتو دپاره پاچا د خپلې پاچاهۍ زیاته شتمني، شان او شوکت او خپله شاهانه لویي نندارې ته وړاندې کړل.

٥) وروسته له هغې پاچا ټولو خلکو ته، که شتمن وو یا غریب، د شوش په بالاحصار کې د شاهي ماڼۍ د باغ په حوډلی کې مېلمستیا ورکړه او پوره اووه ورځې دې مېلمستیا دوام وکړ. ٦) حوډلی په اسماني او د سپین کتان په پردو باندې ښکلې شوې وه چې په بانجانې ښه کتاني رسیو باندې تړل شوې وې او د سپینو زرو په هغو کړیو کې ځای په ځای شوې وې چې د مرمرو په ستونو باندې ځوړندې وې. هغه تختونه چې د سرو او سپینو زرو څخه جوړ شوي وو، په هغې حوډلی کې چې په سپینو مرمرو، سور بخنو کاپو، صدف او فیروزي باندې فرش شوی ؤ، ایښودل شوي وو. ٧) شراب یې د سرو زرو په پیالو کې ورکول او هرې پیاله یې د بلې پیالې نه فرق درلود. پاچا خلکو ته د شاهانه شرابو په ورکولو کې ډېر سخي ؤ ٨) او د څښلو دپاره کومه اندازه نه وه ټاکل شوې. پاچا د ماڼۍ ټولو خدمتگارانو ته حکم کړی ؤ، هرڅوک چې څومره وغواړي هغومره څښلی شي.

٩) په همدې وخت کې وشتي ملکې هم د خشایار شاه په شاهي ماڼۍ کې ښځو ته

مېلمستيا ورکوله.

١٠) په اوومه ورځ کله چې خشايار شاه په شرابو باندې مست شوی ؤ اووه خصي شوي سړي يعنې مهومان، بزتا، حربونا، بگتا، ابغتا، زاتر او کرکس چې د هغه خدمت يې کاوه، راوغوښتل. ١١) پاچا هغوی ته امر وکړ چې ملکه وشتي د ده حضور ته راولي چې شاهي تاج يې په سر وي. ملکه يوه ښکلې ښځه وه او پاچا غوښتل چې د هغې ښکلا خپلو مامورينو او ټولو مېلمنو ته وښايي. ١٢) خو کله چې خدمتگارانو د پاچا فرمان وشتي ملکې ته ورساوه، هغې د راتللو څخه انکار وکړ. پاچا په هغې باندې ډېر په قهر شو او له قهره تک سور شو.

١٣) پاچا عادت درلود چې د قانون د عملي کولو په اړه د ماهرو مشاورانو نظر ولري. نو ځکه يې خپل مشاوران راوغوښتل ترڅو د هغوی څخه پوښتنه وکړي چې څه بايد وکړي. ١٤) هغه کسان چې پاچا به زيات وخت ورسره مشوره کوله دا وو: کرشنا، شيتار، ادماتا، ترشيش، مرس، مرشنا او مموکان. دا د پارس او ماد په پاچاهۍ کې اووه لوړ رتبه مامورين وو. ١٥) پاچا د دغو مامورينو څخه پوښتنه وکړه: «د قانون سره سم بايد د وشتي ملکې سره څه وشي؟ ځکه چې هغې زما يعنې د خشايار شاه حکم نه دی منلی، هغه حکم چې د خدمتگارانو په لاس مې هغې ته استولی ؤ.»

١٦) بيا مموکان د پاچا او مامورينو په حضور کې په ځواب کې وويل: «وشتي ملکې نه يوازې د خشايار شاه په وړاندې بلکې د ټولو مامورينو او د پاچا د ټولو ولايتونو د ټولو قومونو په وړاندې هم سپکاوی کړی دی. ١٧) د ملکې د سپکاوي خبره به د ټولو ښځو غوړونو ته ورسېږي او هغوی به دې ته وهڅوي چې د خپلو مېړونو سره سپک چلند وکړي. هغوی به وايي: «خشايار شاه امر وکړ چې وشتي ملکه دې د پاچا حضور ته راوستل شي، خو هغه رانغله.» ١٨) کله چې د فارس او ماد د مامورينو ښځې د ملکې د چلند په هکله

واوري، نو دوی به په همدې ورځ خپلو مېړونو ته په دې هکله ووايي. نو په هرځای کې به
 ښځې د خپلو مېړونو درناوی نه کوي او مېړونه به په خپلو ښځو باندې په قهر وي. (۱۹) که
 چېرې ستاسو د اعلیحضرت خوبنه وي چې یو شاهي حکم جاري کړی چې وشتي دې بیا
 هېڅکله د پاچا په حضور کې ښکاره نه شي. دا حکم دې د فارس او ماد په قوانینو کې
 ولیکل شي، ترڅو هغه هېڅکله بدل نه شي. همدارنگه پاچا دې د هغې د ملکې مقام یوې
 بلې ښځې ته چې د هغې څخه بهتره وي، ورکړي. (۲۰) نو کله چې د پاچا فرمان د هغه په
 ټولې پراخې امپراتورۍ کې اعلان شي، هغه وخت به ټولې ښځې خپلو مېړونو ته که هغه
 شتمن وي یا غریب، درناوی کوي.»

(۲۱) په دې مشوره باندې پاچا او د هغه مامورین خوشحاله شول، نو پاچا هماغسې وکړل
 لکه څنگه چې مموکان وړاندیز کړی ؤ. (۲۲) هغه د خپلې امپراتورۍ هر ولایت ته د هغوی
 په خپل خط او هر قوم ته په خپله ژبه پیغامونه واستول چې د هغې له مخې باید مېړونه د
 کورنۍ مشران وي او د خپلو خلکو په ژبه دې خبرې وکړي.

د استر ملکه کېدل

۲ (۱) څه موده وروسته چې کله د خشایار شاه قهر سوړ شو، هغه د وشتي، د هغه څه په
 اړه چې هغې کړي وو او د هغه فرمان په اړه چې د هغې په هکله یې ورکړی ؤ، فکر کاوه.
 (۲) نو د پاچا ځینو خدمتگارانو چې هغه ته نژدې خلک وو، وړاندیز وکړ: «د پاچا دپاره
 دې ښکلې پېغلې ولټول شي. (۳) پاچا دې د خپلې امپراتورۍ په هر ولایت کې مامورین
 وټاکي چې ټولې ښکلې پېغلې دې حرمسرای ته چې د شوش په بالاحصار کې دی، راولي.
 هغوی دې د هیجای تر څارنې لاندې وي چې د پاچا خصي شوی خدمتگار دی او د
 حرمسرای مسوول دی. هغوی ته دې د اړتیا وړ د سینگار شیان تیار کړي. (۴) نو بیا هغه
 پېغله چې د پاچا خوبنه شوه د وشتي په ځای دې ملکه شي.» دا مشوره د پاچا خوبنه شوه

او هماغسې يې وکړل.

٥ د شوش په بالاحصار کې يو يهودي چې مردخای نومېده، اوسېده. هغه د بنيامين د قبيلې د يايير زوی او د شمعي او قيس د اولادې څخه ؤ. ٦ هغه وخت چې د بابل پاچا نبوکدنصر د يهودا پاچا يھوياکين د ځينو يهوديانو سره د اسيرانو په توگه د اورشليم څخه د ځان سره بوتلو، د مردخای نيکه هم د اسيرانو له جملې څخه ؤ. ٧ د مردخای د کاکا يوه لور وه چې هدسه نومېده او د استر په نوم هم مشهوره وه. هغه ډېره بنايسته وه او بڼکلی اندام يې درلود. کله چې د هغې مور او پلار مړه شول نو مردخای هغه په فرزندۍ ونيوله او د خپلې لور په شان يې روزله.

٨ نو کله چې د پاچا فرمان او حکم خپور شو، ډېرې پېغلې چې په هغو کې استر هم وه، د پاچا مانې ته چې د شوش په بالاحصار کې وه، راوستل شوې. هغوی د هيچای چې د حرمسرای مسوول ؤ تر څارنې لاندې وې. ٩ استر د هيچای په نظر کې بڼه بڼکاره شوه او هغه ورباندې مهربانه شو. هغه سمدلاسه د هغې دپاره د سينگار د شيانو او د ځانگړې ډوډۍ د تيارولو دپاره پروگرام جوړ کړ. د هغې دپاره يې اووه وينځې چې د پاچا د مانې څخه غوړې شوې وې، وټاکلې او هغه يې د خپلو وينځو سره په حرمسرای کې ډېر بڼه ځای ته يوړله.

١٠ د مردخای د لارښوونې له مخې استر دا خبره پټه ساتلې وه چې هغه په کومې کورنۍ او قوم پورې اړه لري. ١١ مردخای به هره ورځ د حرمسرای په مخکې بڼکته او پورته گرځېده، ترڅو يوه شي چې هغه څنگه ده او څه ورباندې پېښېږي.

١٢ د پېغلو دپاره د بڼکلا تمرينونو پوره يو کال دوام موند: شپږ مياشتې يوازې په بدن باندې د مر د کڼد د غوړيو غوړول او شپږ مياشتې نور د عطرونو او د سينگار د شيانو دپاره. وروسته له دې يې هره پېغله په وار سره د خشايار شاه حضور ته بيوله. ١٣ کله چې يوه

پېغله پاچا ته ورتله، نو هغې کولای شول هرڅه چې یې غوښتل د حرمسرای څخه د پاچا مانې ته د ځان سره یوسي. (۱۴) هغه به مانبام مانې ته تلله، سهار به یې بل حرمسرای ته بیوله او د پاچا د وینځو د مسوول شعثغاز خصي تر څارنې لاندې به وه. بیا به پاچا ته نه ورتله، خو چې کله به د پاچا هغه خوبه شوه، نو هغه به یې په نوم راغوښتله.

(۱۵) (استر د ایحایل لور وه او د ده وراره مردخای هغه په فرزندۍ نیولې وه.) کله چې د استر وار راوړسېده چې پاچا ته ورشي، نو د هیجای د لارښوونې له مخې یوازې هغه څه چې یې ورته ویلي وو چې هغه یوسي، له ځان سره یې یووړل. هرچا چې هغه لیدله، هغه به یې خوبوله. (۱۶) په دې توګه د خشایار شاه د پاچاهۍ د اووم کال په لسمه میاشت چې د طبیعت میاشت وه، استر یې په شاهي مانې کې د پاچا حضور ته راوستله. (۱۷) پاچا د نورو ټولو پېغلو نه د هغې سره زیاته مینه کوله او هغې د نورو ټولو پېغلو څخه د پاچا زیات پام او مهرباني تر لاسه کړه. د هغې په سر یې شاهي تاج کېښود او هغه یې د وشتي په ځای خپله ملکه جوړه کړه. (۱۸) بیا پاچا خپلو ټولو مامورینو او درباریانو ته یوه لویه مېلمستیا د استر په ویاړ ورکړه. هغه د ټولو ولایتونو دپاره دا ورځ د رخصتۍ ورځ اعلان کړه او شاهانه سوغاتونه یې خلکو ته وپېشل.

مردخای او د پاچا د ژوند ژغورل

(۱۹) کله چې پېغلي د دوهم ځل دپاره راغونډې شوې، مردخای د پاچا له خوا د مانې یو مهم ځای ته ګمارل شوی ؤ. (۲۰) استر دا خبره پټه ساتلې وه چې هغه په کومې کورنۍ او قوم پورې اړه لري، لکه څنګه چې مردخای هغې ته لارښوونه کړې وه. استر د خپل کوچنیوالي په شان د مردخای اطاعت کاوه.

(۲۱) په هغو ورځو کې کله چې مردخای په مانې کې د پاچا خدمت کاوه، د پاچا د مانې

دوه خصيان، بگتان او تارش چې د پاچا د کوتې د دروازې ساتونکي وو، په خشايار شاه باندې په قهر شول او د هغه د قتل دسيسه يې جوړه کړه. (۲۲) خو مردخای د دې دسيسې څخه خبر شو او استر ملکې ته يې خبر ورکړ او هغې د مردخای له خوا دا خبره پاچا ته ورسوله. (۲۳) کله چې دغه خبر وڅېړل شو او بڼکاره شوه چې رښتيا ده، نو پاچا دواړه خصيان په دار باندې وځړول. دا ټول د پاچا په حضور کې د امپراتورۍ د تاريخ په کتاب کې وليکل شول.

د يهوديانو له منځه وړلو دپاره د هامان دسيسه

۳ (۱) څه موده وروسته خشايار شاه د همداتا زوی هامان ته چې د اجاج د طايفې ؤ، ترفيع ورکړه. هغه يې په خپلې امپراتورۍ کې لومړنی وزير کړ. (۲) پاچا حکم وکړ چې ټول درباريان دې هامان ته د درناوي په خاطر خپل سرونه ټيټ کړي. هغوی ټولو همداسې وکړل، پرته له مردخای څخه.

(۳) نو هغو نورو درباريانو چې د پاچا خدمت کاوه د مردخای څخه پوښتنه وکړه: «ته ولې د پاچا د حکم څخه سرغړونه کوې؟» (۴) هغوی به هره ورځ مردخای دې ته هڅاوه چې دا خبره ومني، خو هغوی ته يې غوږ نه نيوه. هغه به ويل: «زه يهودي يم او نه شم کولای چې هامان ته د درناوي سر ټيټ کړم.» نو هغوی هامان ته په دې هکله خبر ورکړ چې وگوري چې ايا هغه د مردخای رويه زغمي او که نه.

(۵) کله چې هامان پوه شو چې مردخای ده ته د درناوي په خاطر نه په گوندو کېږي نو هغه سخت په قهر شو. (۶) کله چې هغه پوه شو چې مردخای يهودي دی، هغه دا پرېکړه وکړه چې يوازې د مردخای وژل کافي نه دي. هغه دا پلان جوړ کړ چې هغه ټول يهوديان چې د خشايار شاه په ټوله امپراتورۍ کې دي، ووژل شي.

٧ د خشايار شاه د امپراتورۍ د دولسم كال په لومړۍ مياشت چې د نيسان مياشت وه، هامان امر وكړ چې د ده په وړاندې پوريم يعنې پچه واچوي چې د دې دسيسې د سرته رسولو دپاره كومه ورځ او كومه مياشت ښه ده. نو د دولسمې مياشتې يعنې د اذر د مياشتې ديارلسمه ورځ وټاكل شوه.

٨ نو هامان خشايار شاه ته وويل: «يو قوم دی چې ستاسو د امپراتورۍ د ټولو ولايتونو د قومونو په منځ كې خپور شوی دی چې دود يې د هغو ټولو قومونو نه فرق لري او د پاچا د قانون څخه اطاعت نه كوي، دا د پاچا په گټه نه ده چې هغوی وزغمي. (٩) كه ستاسو اعليحضرت خوښه وي، يو فرمان جاري كړئ چې هغوی ووژل شي. كه تاسو دا كار وكړئ، نو زه وعده كوم چې درې سوه څلوېښت ټنه سپين زر به د شاهي اداري چارو دپاره شاهي خزاني ته ورکړم.»

٩ پاچا خپله د مهر گوته چې په هغې باندې د پاچا فرمانونه مهر كېدل، د خپلې گوتې راوويستله او هغه يې هامان د اجاجي همداتا زوی ته چې د يهوديانو دښمن ؤ، ورکړه. (١١) پاچا هغه ته وويل: «دا قوم او د هغوی پيسې دې ستا وي، نو څنگه چې ستا خوښه وي هماغسې ورسره وکړه.»

١٢ نو د لومړۍ مياشتې په ديارلسمه ورځ هامان د پاچا منشيان راوغوښتل. هغوی د هامان حكمونه هر ولايت ته د هغوی په خط او د هر قوم په ژبه د پاچا له خوا ټاكل شويو واليانو، د بېلابېلو ولايتونو نورو واليانو او د مختلفو قومونو مامورينو ته وليكل. هغه حكمونه د خشايار شاه په نامه وليكل او مهر شول. (١٣) پيغامونه د دې حكم سره د قاصدانو په وسيله د پاچا ټولو ولايتونو ته ولېږل شول چې ټول يهوديان، زور او ځوان، ښځې او ماشومان دې په يوه ورځ يعنې د دولسمې مياشتې په ديارلسمه نېټه چې د اذر مياشت وه، ووژل شي. هغوی دې په بې رحمۍ سره ووژل شي او د هغوی مالونه دې لوټ شي. (١٤) د

فرمان د متن يو نقل دې د قانون په توگه هر ولايت ته صادر شي او د هر قوم خلکو ته دې په ډاگه شي، ترڅو هغوی د هغې ورځې دپاره تيار اوسي.

١٥ د پاچا په حکم دا فرمان د شوش په بالاحصار کې خپور شو او قاصدانو دغه خبر په بیره ولایتونو ته ورساوه. په داسې حال کې چې پاچا او هامان ناست وو او شراب يې خښل، خو د شوش په ښار کې وارخطايي او گډوډي وه.

د استر خخه د مردخای مرسته غوښتل

٤ کله چې مردخای د هغو ټولو کارونو خخه چې شوي وو خبر شو، هغه له خفگانه خپل کالي وشکول، د وير کالي يې واغوستل او ايرې يې په سر باندې واچولې. بيا هغه ښار ته ووت او په لوړ اواز يې سخت ژړل. ٢ هغه د ماني تر دروازې پورې ورسېده. خو دننه لاړ نه شو، ځکه هېچا ته اجازه نه وه چې د وير د کاليو سره ماني ته ننوځي. ٣ هر ولايت ته چې به د پاچا فرمان او حکم رسېده هلته به د يهوديانو په منځ کې لوی وير ؤ، هغوی به روژه نيوله، ژړا او وير به يې کاوه. ډېر به د وير په کاليو کې په اير و باندې ناست وو.

٤ کله چې د استر وينځې او خصيان راغلل او د مردخای په هکله يې هغې ته خبر ورکړ، نو ملکه ډېره خفه شوه. هغه ته يې کالي ورولېږل چې د وير د کاليو په ځای يې واغوندي، خو هغه ونه منل. ٥ نو هغې هتاک چې د ماني د خصيانو خخه ؤ او د پاچا له خوا د هغې د خدمت دپاره ټاکل شوی ؤ، راوغوښت او ورته ويې ويل چې مردخای ته ورشي او دا معلومه کړي چې څه پېښ شوي دي او ولې داسې کوي.

٦ نو هتاک د ښار هغه چوک ته چې د ماني دروازې ته مخامخ ؤ مردخای ته ورغی.

٧) مردخای هغه د هرڅه څخه چې ورسره شوي وو او د هغو پیسو د پوره اندازې نه یې هم خبر کړ چې هامان د یهودیانو د وژلو دپاره وعده کړې وه چې په شاهي خزانه کې به یې اچوي. ٨) همدارنگه مردخای د هغه فرمان د متن یو نقل چې د هغوی د وژلو دپاره په شوش کې جاري شوی ؤ، هم هغه ته ورکړ چې استر ته یې وښايي او هغه خبره کړي. هغه ته یې وویل چې استر وهڅوي چې د پاچا حضور ته ورشي او د خپل قوم دپاره د هغه څخه رحم وغواړي.

٩) هتاک بېرته لاړ او د مردخای خبره یې استر ته ورسوله. ١٠) استر دغه پیغام ورکړ چې بېرته یې مردخای ته یوسي: ١١) «د پاچا ټول درباریان او د شاهي ولایتونو خلک پوهیږي چې د هرچا دپاره، که ښځه وي یا نر چې پرته د پاچا د بلنې دننه د پاچا دربار ته ورشي، یو حکم دا دی چې هغه به ووژل شي. خو یوازې دا چې پاچا خپله د سرو زرو امسا د هغه خواته وراوږده کړي او د هغه ژوند وژغوري. خو دېرش ورځې کیږي چې پاچا زه غوښتلې نه يم.»

١٢) کله چې مردخای د استر پیغام تر لاسه کړ، ١٣) هغه بېرته دغه ځواب واستاوه: «فکر مه کوه چې ته د پاچا په ماڼۍ کې یې، نو د ټولو یهودیانو د جملې څخه به یوازې ته خلاصون ومومي. ١٤) که چېرې ته په دې وخت کې غلې پاتې شي، نو د یهودیانو دپاره به د بل ځای څخه مرسته او خلاصون راپیدا شي. خو ته او ستا د پلار کورنۍ به ووژل شی. څوک څه پوهیږي، کېدای شي چې ته د همداسې وخت دپاره ملکه شوې یې!»

١٥) نو استر مردخای ته دا ځواب واستاوه: ١٦) «لاړ شه او ټول یهودیان په شوش کې سره راغونډ کړه، ټول دې زما دپاره روژه ونیسي. درې شپې او درې ورځې مه څه خورئ او مه څه څښئ. زه او زما وینځې به هم ستاسو په شان روژه ونیسو. له هغې وروسته به زه پاچا ته ورشم که څه هم دا د قانون څخه سرغړونه ده. که چېرې زه د دې کار په خاطر مړه

کېږم نو مړه دې شم.»

۱۷ نو مردخای لار او هرڅه چې استر ورته امر کړی و، هماغسې یې وکړل.

پاچا او هامان ته د استر له خوا د مېلمستیا بلنه

۵ د روژې په درېمه ورځ استر خپل شاهانه کالي واغوستل، بیا لاره او د مانی په دننه حوډلی کې د پاچا د شاهي تخت کوچې ته مخامخ ودرېدله. پاچا دننه و او په همدې کوچې کې دروازې ته مخامخ په خپل تخت باندې ناست و. ۲ کله چې هغه ولیدل چې ملکه استر په حوډلی کې ولاړه ده، پاچا په هغې مهربانه شو او خپله د سرو زرو امسا چې د هغه په لاس کې وه، د هغې خواته وراوږده کړه. نو استر ورنژدې شوه او د هغه د امسا څوکې ته یې لاس وروړ.

۳ پاچا پوښتنه وکړه: «ای ملکه استر، څه خبره ده؟ ووايه څه شی غواړې، حتی که هغه زما نیمه امپراتوري هم وي تاته به درکړل شي.»

۴ استر ځواب ورکړ: «که ستاسو اعليحضرت خوښه وي نن تاسو او هامان هغې مېلمستیا ته راشئ چې ستاسو دپاره مې تیاره کړې ده.»

۵ پاچا وویل: «هامان سمدلاسه راولی، ترڅو د استر غوښتنه پوره شي.» نو پاچا او هامان د استر مېلمستیا ته لاړل. ۶ د شرابو د څښلو په وخت کې پاچا د استر څخه پوښتنه وکړه: «ماته ووايه چې ته څه غواړې هغه به درته درکړل شي. ستا غوښتنه څه ده؟ که ته وغواړې، زه به حتی نیمه امپراتوري هم درکړم.»

۷ استر ځواب ورکړ: «زما هیله او غوښتنه دا ده: ۸ که چېرې تاسو اعليحضرت زما

سره خوشحاله يی، مهرباني وکړی زما غوښتنه ومنی، نو زه غواړم چې سبا تاسو او هامان هغې بلې مېلمستیا ته راشی چې زه یې ستاسو دپاره تیاروم. هغه وخت به تاسو ته ووايم چې زه څه غواړم.»

هامان او د مردخای د وژلو دسیسه

٩ کله چې هامان د مېلمستیا څخه ووت، هغه د زړه له کومي خوشحاله ؤ. خو کله چې هغه مردخای د مانې په دروازه کې ولید، مردخای ورته د درناوي په خاطر ونه درېد او نه ورڅخه ووېرېده، نو هامان په هغه باندې ډېر په قهر شو. ١٠ خو هامان خپل ځان کنترول کړ او خپل کور ته لاړ. نو بیا هغه خپل ملګري خپل کور ته راوغوښتل او د خپلې ښځې زرش نه یې هم وغوښتل چې د دوی په غونډه کې ګډون وکړي. ١١ نو هامان ورته لافي ووهلې، چې هغه څومره شتمن دی، څومره ډېر زامن یې دي، پاچا هغه ته څومره لوړ مقام ورکړی دی او دا چې هغه یې د پاچا د نورو ټولو مامورینو نه لوړ کړی دی. ١٢ هامان زیاته کړه: «حتی ملکې استر پرته له پاچا او ما هېڅوک هغې مېلمستیا ته چې هغې تیاره کړې وه، نه دی غوښتی. همدارنګه هغې د سبا دپاره هم زه او هم پاچا د مېلمستیا دپاره غوښتي یو. ١٣ خو ترڅو چې زه مردخای یهودي وینم چې د مانې په دروازه کې ناست دی دا ټول شيان زما دپاره هېڅ ارزښت نه لري.»

١٤ د هغه ښځې زرش او ټولو ملګرو یې هغه ته وویل: «د دروېشت مترو په لوړوالي یو دار جوړ کړه او سبا سهار د پاچا څخه وغواړه چې مردخای په هغه باندې ځوړند شي. بیا کولای شې چې په خوشحالی سره مېلمستیا ته لاړ شي.»

دغه نظر د هامان خوښ شو او امر یې وکړ چې دار دې جوړ شي.

پاچا او د مردخای عزت

٦ په هغه شپه پاچا ته هېڅ خوب نه ورته، نو هغه امر وکړ چې د امپراتوری د پېښو تاریخي کتاب راوړئ او ماته یې په لوړ اواز ولولئ. ٢ په هغه کې یې داسې لیکنه وموندله چې څنگه مردخای د پاچا د وژلو هغه دسیسه چې د پاچا د کوتې د دروازي د دوو ساتونکو یعنی بگتان او تارش خصیانو له خوا ترتیب شوې وه، ښکاره او برېښه کړه. ٣ پاچا پوښتنه وکړه: «د دې کار په خاطر مونږ مردخای ته څومره عزت او انعام ورکړی دی؟»

د هغه خدمتگارانو په ځواب کې وویل: «د هغه دپاره هېڅ نه دي شوي.»

٤ پاچا پوښتنه وکړه: «ایا زما د درباریانو څخه څوک په مانی کې شته؟» نو هاماڼ په دې وخت کې د مانی باندینی حوډلی ته راغی. هغه د پاچا څخه غوښتل مردخای په هغه دار باندې چې د هغه دپاره یې تیار کړی ؤ، ځوړند کړي.

٥ د هغه خدمتگارانو په ځواب کې وویل: «هامان دلته په دربار کې دی.»

پاچا وویل: «هغه دننه راولئ.»

٦ کله چې هاماڼ دننه راغی، نو پاچا ورڅخه پوښتنه وکړه: «د هغه سړي سره چې پاچا غواړي عزت ورته ورکړي، باید څه وکړو؟»

نو بیا هاماڼ د خپل ځان سره فکر وکړ: «داسې څوک شته چې پاچا غواړي هغه ته زما نه زیات عزت ورکړي؟» ٧-٨ نو هاماڼ د پاچا د پوښتنې په ځواب کې وویل: «امر وکړئ هغه شاهانه چپنه چې پاچا یې اغوندي او هغه اس چې پاچا ورباندې سپرېږي او په سر یې شاهي تاج وي، هغه ته راوړئ. ٩ بیا یو لوړ رتبه مامور ته دنده وسپارئ چې

هغه شاهي چپنه هغه ته ورواغوندي، په اس باندې يې سپور کړي، د بنار په چوک کې دې وگرځوي او په لوړ اواز دې ووايي: «وگورئ، د هغه سړي سره چې پاچا غواړي هغه ته عزت ورکړي داسې عمل کيږي!»»

١٠) بيا پاچا هامان ته وويل: «سمدلاسه لار شه، چپنه او اس د مردخای يهودي دپاره چې د مانې په دروازې کې ناست دی، تيار کړه. لکه څنگه چې تا وړانديز وکړ هماغسې وکړه، پام کوه چې کوم شی دې هېر نه شي.»

١١) نو بيا هامان چپنه او اس تيار کړل. مردخای ته يې چپنه واغوستله، هغه يې په اس باندې سپور کړ، د بنار په چوک کې يې وگرځاوه او د هغه په مخکې يې چيغې وهلې: «وگورئ، د هغه سړي سره چې پاچا غواړي هغه ته عزت ورکړي داسې عمل کيږي!»»

١٢) وروسته بيا مردخای بېرته د مانې دروازې ته راستون شو. خو هامان په داسې حال کې چې ډېر غمجن ؤ او د شرم نه يې خپل مخ پټ کړی ؤ، په بېره خپل کور ته لاړ. ١٣) هرڅه چې ورباندې پېښ شوي وو هغه يې خپلې ښځې زرش او خپلو ملگرو ته بيان کړل. د هغه ښځې زرش او د هغه ماهرو مشاورانو هغه ته وويل: «ته د مردخای په وړاندې کمزوری کېږي. هغه يهودي دی، په هغه باندې بريالی کېدای نه شي. هغه به په رښتيا تاته ماتې درکړي.»

١٤) په داسې حال کې چې هغوی لا خبرې کولې د مانې خصيان راوړسېدل چې هامان په بېره هغې مېلمستيا ته بوځي چې استر تياره کړې وه.

په دار باندې د هامان ځړول

۷ ﴿۱﴾ نو پاچا او هامان د ډوډۍ خوړلو دپاره د استر مېلمستيا ته لارل. ﴿۲﴾ د دوهم
ځل دپاره چې هغوی شراب څښل، پاچا بيا پوښتنه وکړه: «ای استر ملکې، ته څه غواړې؟
هغه به درکړل شي. ستا غوښتنه څه ده؟ که ته وغواړې، زه به حتی نیمه امپراتوري هم
درکړم.»

﴿۳﴾ استر ملکې په ځواب کې وويل: «ای پاچا! که تاسو په ما باندې مهرباني کوئ او که
چېرې ستاسو خوښه وي، نو بيا زما ژوند وژغورئ. دا زما غوښتنه ده. او زما د قوم ژوند
هم وژغورئ. دا زما هیله ده. ﴿۴﴾ ځکه چې زه او زما قوم په بې رحمۍ سره د وژلو دپاره
خرخ شوي یو. که چېرې یوازې د غلامانو او وینځو په شان خرخ شوي وای، نو زه به غلې
پاتې شوې وای او په دې هکله به مې تاسو نه په تکلیف کولې. خو مونږ د وژلو او نابودی
سره مخامخ یو!»

﴿۵﴾ خشایار شاه د استر ملکې نه پوښتنه وکړه: «هغه څوک دی؟ هغه سړی چېرته دی
چې د داسې کار جرات لري؟»

﴿۶﴾ استر ځواب ورکړ: «زمونږ دښمن او زمونږ ځوروونکی همدا بد سړی هامان دی!»
په دې وخت کې هامان د پاچا او ملکې نه ډېر ووېرېد. ﴿۷﴾ پاچا په ډېر قهر سره د
مېلمستيا نه پاڅېد او د مانی باغ ته لار. هامان پوه شو چې پاچا د هغه د اعدامولو اراده
کړې ده، نو هغه په کوتې کې پاتې شو چې استر ملکې ته د خپل ژوند په خاطر زاری
وکړي. ﴿۸﴾ هامان د استر په تخت باندې ځان وغورځاوه چې هغې ته د رحم دپاره زاری
وکړي. په دې وخت کې پاچا بیرته د مېلمستيا سالون ته راستون شو او هامان یې د استر په
تخت باندې ولید. پاچا چیغې کړې: «ایا دا سړی همدلته زما په مخکې زما خپلې مانی کې
ملکه بې عزته کوي؟»

څنگه چې د پاچا د خولې نه دا خبره راووتله، خصيانو د هامان مخ پټ کړ. ﴿٩﴾ په دې وخت کې حربونه چې د پاچا د خصيانو د ډلې څخه ؤ او د هغه خدمت يې کاوه، وويل: «هامان په خپل کور کې د درويشت مترو په لوړوالي يو دار جوړ کړی دی، ترڅو مردخای چې ستاسو اعليحضرت ژوند يې ژغورلی دی په هغه باندې وځړوي.»

پاچا امر وکړ: «هامان په هغه باندې وځړوئ!»

﴿١٠﴾ نو هامان په هغه دار باندې چې هغه د مردخای دپاره جوړ کړی ؤ وځړول شو. بيا د پاچا قهر سوړ شو.

د پاچا له خوا د مردخای تر فېع

﴿١﴾ په هماغه ورځ خشايار شاه د يهوديانو د دښمن يعنې هامان ټوله شتمني او جايداد ملکې استر ته ورکړ. استر پاچا ته وويل چې مردخای د هغې خپلوان دی. وروسته له دې مردخای ته اجازه وه چې د پاچا حضور ته ورشي. ﴿٢﴾ پاچا خپله د مهر گوته چې د هامان څخه يې بېرته اخیستې وه، راوويستله او مردخای ته يې ورکړه. بيا استر مردخای د هامان د شتمنی او جايداد مسوول وټاکه.

د يهوديانو په خاطر د پاچا فرمان

﴿٣﴾ استر يوځل بيا د پاچا سره خبرې وکړې، د هغه پښو ته پر بوتله او ويې ژړل. استر هغه ته زاري وکړه چې د اجاجي هامان ناوړه پلان چې د يهوديانو په خلاف يې سنجولی ؤ، شنډ کړي. ﴿٤﴾ نو کله چې پاچا خپله د سرو زرو امسا د استر خواته وراوږده کړه، هغه راپاڅېدله او د پاچا په مخکې ودرېدله. ﴿٥﴾ هغې وويل: «که ستاسو اعليحضرت خوښه

وي او زما خيال او پروا ساتئ او زما سره مينه لرئ، نو مهرباني وکړئ يو فرمان خپور کړئ چې د حجاجي د همداتا د زوی هامان د هغو حکمونو د عملي کولو څخه دې مخنيوی وشي چې په ټوله امپراتورۍ کې يې د يهوديانو د له منځه وړلو دپاره ورکړي دي. (٦)

ځکه زه هغه مصيبت او بلا څنگه زغملای شم چې زما قوم او خپلوان زما په مخکې ووژل شي؟»

(٧) نو بيا خشايار شاه استر ملکې او يهودي مردخای ته وويل: «گورئ، ما هامان په دې خاطر په دار وځړاوه چې د يهوديانو په خلاف يې دسيسه جوړه کړې وه او د هغه شتمني او جايداد مې استر ته ورکړ. (٨) اوس تاسو کولای شئ چې په خپله خوښه يو بل فرمان د يهوديانو په خاطر د پاچا په نوم وليکئ او د پاچا مهر ورباندې ولگوئ. ځکه هغه فرمان چې د پاچا په نوم ليکل شوی وي او د هغه مهر ورباندې لگېدلی وي هغه لغوه کېدای نه شي.»

(٩) نو بيا مردخای د درېمې مياشتې په درويشتمه ورځ چې د سيوان مياشت وه، د پاچا منشيان راوغوښتل او يهوديانو، د پاچا له خوا ټاکل شويو واليانو، د بېلابېلو ولايتونو نورو واليانو او مامورينو او د هند نه تر ايتوپيا پورې د يوسلو اووه ويشتو ولايتونو چارواکو ته يې ليکونه وليکل. هر ولايت ته يې د هغوی د خط او هر قوم ته د هغوی د ژبې سره سم او يهوديانو ته يې هم د هغوی د خط او ژبې سره سم ليکونه وليکل. (١٠) مردخای د خشايار شاه په نوم ليکونه وليکل او شاهي مهر يې ورباندې ولگاوه. ليکونه يې هغو اس سوارانو ته چې د پاچا په تېزو اسونو باندې سپاره وو، وسپارل.

(١١) د دې فرمان سره سم د پاچا له خوا يهوديانو دا اجازه درلودله چې په هر ښار کې د خپلې دفاع دپاره يوځای شي. که چېرې وسله وال کسان چې د هر قوم يا هر ولايت څخه وي او په يهوديانو، د هغوی په ښځو او د هغوی په ماشومانو حمله وکړي، هغوی حق لري

چې خپل دښمنان ووژني او تباہ يې کړي او مالونه يې لوټ کړي. (۱۲) هغه ورځ چې د يهوديانو د ټول وژني په خاطر د خشايار شاه په ټولو ولايتونو کې ټاکل شوې وه، هغه د دولسمې مياشتې يعنې د اذر د مياشتې ديارلسمه ورځ وه. (۱۳) د فرمان متن بايد د قانون په توگه هر ولايت ته صادر شي او د هر قوم خلکو ته دې په ډاگه شي، ترڅو يهوديان په هغې ورځې د خپلو دښمنانو نه د بدل اخيستلو دپاره تيار اوسي. (۱۴) قاصدان د پاچا په حکم په شاهي اسونو باندې سپاره شول او په ډېرې بېرې سره روان شول. دا فرمان د شوش په بالاحصار کې هم خپور شو.

(۱۵) مردخای چې شاهانه ابي او سپين رنگه کالي يې اغوستي وو، د سرو زرو لوی تاج يې په سر و او د ښه کتان بانجاني چپنه يې اغوستې وه، د پاچا د حضور څخه لاړ. د شوش د ښار خلکو د خوشحالي چيغې وهلې. (۱۶) د يهوديانو دپاره دا د خوشحالي او ارامۍ وخت و او نورو خلکو د هغوی عزت کاوه. (۱۷) هر ولايت، هر ښار او هر ځای ته به چې د پاچا فرمان ورسېده، هلته به د يهوديانو په منځ کې خوښي او خوشحالي وه، مېلې به يې کولې او جشنونه به يې نيول. د نورو قومونو ډېرو خلکو خپل ځانونه يهوديان اعلان کړل، ځکه چې هغوی د يهوديانو څخه وپرېدل.

يهوديان او د خپلو دښمنانو له منځه وړل

۹ (۱) د اذر د مياشتې ديارلسمه ورځ، يعنې هغه ورځ چې لومړی شاهي فرمان بايد عملي شي راوړسېدله، په دې ورځ د يهوديانو دښمنان په دې هيله وو چې په هغوی باندې بريالي شي. خو د دې په ځای، يهوديانو په هغوی باندې بری وموند. (۲) يهوديان د خشايار شاه د امپراتورۍ د ټولو ولايتونو په ټولو ښارونو کې سره راغونډ شول چې په هغو خلکو باندې بريد وکړي چې غواړي دوی ته زيان ورسوي. هېچا نه شو کولای چې د

هغوی په وړاندې ودرېږي، ځکه چې د نورو ټولو قومونو خلک د یهودیانو څخه وپربدل. (۳) د ولایتونو ټولو مامورینو، د پاچا له خوا ټاکل شویو والیانو، نورو والیانو او شاهي استازو د یهودیانو سره مرسته کوله، ځکه چې هغوی ټول د مردخای څخه وپربدل. (۴) مردخای په مانی کې یو قوي سړی ؤ، په ټولو ولایتونو کې هغه مشهور شو او د وخت په تېرېدو سره هغه نور هم قوي شو.

(۵) نو څه چې د یهودیانو خوښه وه د خپلو دښمنانو سره یې وکړل. خپل ټول دښمنان یې په تورو باندې ووهل، هغوی یې ووژل او له منځه یې یووړل. (۶) یهودیانو د شوش په بالاحصار کې پنځه سوه کسان ووژل او له منځه یې یووړل. (۷) همدارنگه هغوی فرسنداطا، دلفون، اسفاتا، (۸) فوراتا، ادلیا، اریداتا، (۹) فرمشتا، اریسای، اریدای او ویزاتا هم ووژل. (۱۰) دا د همداتا د زوی هامان یعنې د یهودیانو د دښمن لس زامن وو. خو هغوی هېڅ شی لوټ نه کړ.

(۱۱) په هماغه ورځ پاچا ته خبر راوړسېد چې د شوش په بالاحصار کې څومره خلک وژل شوي دي. (۱۲) بیا پاچا استر ملکې ته وویل: «یهودیانو یوازې د شوش په بالاحصار کې پنځه سوه کسان وژلي دي چې په هغو کې د هامان لس زامن هم شامل دي. نو هغوی به د پاچا په نورو ولایتونو څومره خلک وژلي وي؟ اوس ته نور څه غواړي؟ هغه به درکړل شي. ستا نوره غوښتنه څه ده چې زه یې درکړم؟»

(۱۳) استر په ځواب کې وویل: «که ستاسو اعليحضرت خوښه وي، د شوش یهودیانو ته اجازه ورکړئ چې نننی فرمان دې سبا هم عملي شي او د هامان د لسو زامنو مړي دې په دار باندې وځړول شي.» (۱۴) نو پاچا حکم وکړ چې دا وړاندیز دې عملي شي. دا فرمان په شوش کې اعلان شو او د هامان د لسو زامنو مړي په دار باندې وځړول شول. (۱۵) د شوش یهودیان د اذر د میاشتي په څوارلسمه ورځ د شوش په ښار کې هم راغونډ شول او

درې سوه کسان يې هلته ووژل، خو هغوی هېڅ شی لوټ نه کړ.

١٦) يهوديان په ولايتونو کې هم سره راغونډ شول چې د خپلو ځانونو څخه دفاع وکړي او د خپلو دښمنانو له شره خلاص شي. هغوی پنځه اويا زره کسان چې د دوی څخه يې کرکه لرله ووژل، خو هېڅ شی يې لوټ نه کړ. ١٧) دا وژنه د اذر د مياشتې په ديارلسمه ورځ وشوه او په څوارلسمه ورځ پوره ارامي وه او دا ورځ يې د خوشحالی او جشن ورځ وټاکله. ١٨) خو هغه يهوديان چې په شوش کې وو، په ديارلسمه او څوارلسمه ورځ يې خپل دښمنان ووژل. په پنځلسمه ورځ پوره ارامي وه او په دې ورځ يې جشن ونيوه او خوشحالي يې وکړه. ١٩) له دې امله هغه يهوديان چې د دېوال لرونکو ښارونو دباندي اوسېږي د اذر د مياشتې په څوارلسمه ورځ د خوشحالی جشن لمانځي. په دې ورځ هغوی مېلمستياوي کوي او يو بل ته ډوډی د سوغات په توگه ورکوي.

د پوريم جشن

٢٠) مردخای دا ټولې پېښې وليکلې او د خشايار شاه د ټولو ولايتونو يهوديانو ته يې که لېرې وو او که نژدې، لیکونه واستول، ٢١) چې د اذر د مياشتې څوارلسمه او پنځلسمه ورځ بايد هر کال ولمانځي. ٢٢) دا هغه ورځې وې چې يهوديانو د خپلو دښمنانو څخه ارامي وموندله او دا هغه مياشت وه چې د هغوی غم په خوښۍ او وير يې د خوشحالی په جشن بدل شو. هغوی ته وويل شول چې دا ورځې دې په مېلمستياوو ولمانځي او يو بل ته او غريبانو ته ډوډی د سوغات په توگه ورکړي. ٢٣) نو يهوديانو د مردخای د لارښودنو څخه پيروي وکړه او هغوی چې څنگه دا جشن پيل کړی ؤ، هر کال به يې لمانځه.

٢٤) هامان د همداتا زوی چې د اجاج د طايفې څخه ؤ او د ټولو يهوديانو دښمن ؤ، پچه اچولې وه (چې هغوی د پوريم په نوم يادوله) او په دې توگه يې د يهوديانو د تباهی ورځ ټاکلې وه. هغه دا پلان جوړ کړی ؤ چې هغوی له منځه يوسي. ٢٥) خو کله چې دې خبرې

ته د پاچا پام شو، نو هغه ليکلی فرمان ورکړ: هغه ناوړه پلان چې هامان د يهوديانو په خلاف سنجولی ؤ هغه دې بېرته په هغه باندې عملي شي او هغه او د هغه زامن دې په دار باندې وځړول شي. (٢٦-٢٧) (له دې امله دا ورځې د پوريم په نوم يادېږي چې د پور د کليمې اخيستل شوې ده.) يهوديانو د مردخای د هغه ليک په خاطر چې هغه ليکلی ؤ او هم هرڅه چې په هغو باندې پېښ شوي وو، دا ټول يې د خپلو ځانونو، خپلې اولادې او د هغو ټولو دپاره چې يهوديان کېږي د يو دود په توگه غوره کړ. يهوديان به هر کال په ټاکلي وخت دا دوه ورځې د مردخای د لارښوونو له مخې په منظمه توگه ولمانځي. (٢٨) دا پرېکړه وشوه چې د هر يو راتلونکي يهودي نسل هره کورنۍ دې په هر ولايت او هر ښار کې چې وي، د پوريم دا ورځې د تل دپاره په ياد وساتي او هغه دې ولمانځي او هغه دې نه هېروي.

(٢٩) نو د ابياحليل لور استر ملکې د مردخای په مرسته د هغه واک په لرلو سره چې هغې درلود، دوهم ليک وليکه چې د پوريم په اړه لومړنی ليک تاييد کړي. (٣٠) دا ليک د ټولو يهوديانو په نامه ؤ او د هغه نقلونه د خشايار شاه د امپراتورۍ ټولو يوسلو اووه ويشت ولايتونو ته واستول شول. په هغه کې د يهوديانو دپاره د سولې او امنيت غوښتنه شوې وه. (٣١) هغوی او د هغوی اولادونو ته لارښوونه شوې وه لکه څنگه چې هغوی د روژې نيولو او وير کولو مراسم په ځای کول، هماغسې دې د پوريم ورځې په ټاکلي وخت ولمانځي. دا حکم د يهودي مردخای او استر ملکې له خوا شوی ؤ. (٣٢) د استر فرمان د پوريم قوانين تاييد کړل او هغه په يو کتاب کې وليکل شو.

د خشايار شاه او مردخای شان او شوکت

١٠ (٣٣) خشايار شاه په خپلې امپراتورۍ کې هر يو دې ته مجبور کړ چې باج ورکړي، حتی هغه خلک چې د درياب څخه لېرې او يا د درياب په غاړه اوسېدل. (٣٤) هغه ټول لوی او عجيبه کارونه چې خشايار شاه کړي وو او هغه پوره کيسه چې هغه څنگه مردخای

ته لوړ مقام ورکړ، هغه د ماد او فارس د پاچاهانو د تاریخ په کتاب کې لیکل شوي دي.
یهودي مردخای د خشایار شاه څخه وروسته دوهم کس ؤ. یهودیانو هغه ته په درنه
سترگه کتل او ورباندې ګران ؤ. هغه د خپلو خلکو د بښګنې او د هغوی د ټولې اولادې د
ارامی دپاره غږ پورته کاوه.